
1996 - flere skritt fremover for Legeforeningen

FRA FORENINGEN

AARSETH HP

Et begivenhetsrikt år for Legeforeningen går mot slutten. Året vil bli husket som spesielt.

Vi har hatt et lønnsoppgjør uten sidestykke i vår tid. Det endelige resultat er ikke helt klart ennå. Fortsattventer vi på de lokale forhandlinger, i enkelte statsetater vil de ikke komme før langt inn i neste år. Heller ikkesæravtalene i staten er forhandlet. I hvor stor grad de øvrige særavtaler vil medføre inntektsøkninger for våremedlemmer er det også for tidlig å si noe sikkert om. Noen grupper blant våre medlemmer har åpent gitt uttrykk formisnøye med forhandlingsresultatet, foreløpig kan vi heller ikke si med sikkerhet om kritikerne kan ha rett. Før nesteoppgjør vil vi imidlertid vite det. Eventuelle uheldige konsekvenser i år, må vi da forsøke å rette opp.

Et annet vesentlig trekk med 1996 er at vi igjen har valgt å melde oss ut av AF. Grunnlaget for utmeldelse var enannen enn i 1981; fremfor alt er det nå bred enighet blant medlemmene om at utmelding var et nødvendig trekk. Mulighetene ved å stå alene er vi beredt til å utnytte. Vanskeligheter som måtte oppstå, er vi beredt til å takle.

Vi har fått en ny helseminister. Sjelden er en minister blitt imøtesett med større forventninger enn statsrådHernes. Han har tidligere vist at han ikke er redd for å gå nye veier. Han har også selv varslet omorganisering og systemendringer. Men bortsett fra den aktivitetsbaserte finansiering og positiv vilje til å finne en hensiktsmessig løsning på Rikshospitalets organisasjons- og ledelsesstrid, har han foreløpig vært avventende. Når dette leses harsannsynligvis Steine-utvalget avgitt sin rapport om organisering og ledelse i sykehus. Vurderinger av Hellandsvik-utvalgets innstilling om eierstruktur for sykehusene og kommunehelsetjenestens organisering er like omhjørnet. Helsepolitisk har vi således hatt lite konkret nytt i 1996, det har først og fremst vært forventningensår.

Året vil også bli husket som det året vår organisasjon tok et stort skritt: vi flytter før jul inn i Legenes hus. Dette er ikke bare et fremtidsrettet tiltak, vi må utnytte de muligheter det gir oss til raskt å få styrket vår organisasjon. Tillitsvalgtarbeidet vil få bedre kår, muligheter for et nærmere samarbeid mellom yrkesforeningene liggeri dagen. Vår slagkraft som en samlet forening med felles målsettinger, vil bli styrket.

Det som imidlertid først og fremst vil bli husket fra 1996 er medlemmenes egen bevisstgjøring. Den har ikke kommet over natten, men den har slått ut i full blomst dette året. Vi har tidligere bare vært opptatt med å behandle pasienter. Økonomiske kutt er ofte stilltiende blitt godtatt. Vi har løpt fortere og behandlet flere pasienter på kortere tid. Vi har latt pasientkøene være vårt ansvar istedenfor å legge ansvaret der det hører hjemme. Vår dårligesamvittighet overfor ventende pasienter har fått oss til å se bort fra alle andre krav vi burde ha stilt til vår arbeidssituasjon. Videre- og etterutdanningen har lidd. Vår trivsel har lidd. Det har blitt reist spørsmål ved om kvaliteten på vårt arbeid er god nok. Vi er blitt svar skyldig. Organisatoriske endringer er gjennomført uten at demedisinske-faglige premisser har vært lagt til grunn. Vi har murret, men vært med på ferden.

Dette er en beskrivelse av historien. Våre medlemmer er nå fast bestemt på å ta tilbake sitt fag. Vi vil ikke først og fremst få dårlig samvittighet hvis køene blir lange. Vi vil derimot få dårlig samvittighet hvis vi ikke gir oss selvtillstrekkelig tid til god behandling. Vi vil ikke lenger finne oss i en organisasjons- og ledelsesstruktur som gir ansvarsapulverisering. Vi vil ikke lenger finne oss i å stå nederst på listen når kontorer skal fordeles. Vi vil ikke lenger finne oss i at vi ikke får tilstrekkelig hjelp i vårt arbeid. Vi vil møtes med respekt når vi gjør godt arbeid. Vi vil forlange at våre arbeidsgivere har en arbeidsgiverpolitikk.

Er 1996 året da legene ble kranglefanter? Nei, det er året da vi tok tilbake ansvaret for vårt fag. Hvis våre arbeidsgivere og politiske myndigheter vil spille på lag med oss, vil de bli møtt med velvilje i sitt arbeid for å bedre helsetjenestetilbudet. Hvis de vil forsøke å overkjøre oss, vil de erfare at legenes positive medvirkning er en forutsetning for å lykkes.

La oss ha som nyttårsønske at de skal lykkes.

Hans Petter Aarseth
president

Publisert: 10. desember 1996. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.